

Gramatyka

Rzeczownik z rodzajnikiem określonym (Das Substantiv mit dem bestimmten Artikel)

W języku niemieckim, tak jak w polskim, rzeczowniki mogą występować w rodzaju męskim, żeńskim lub nijakim. Rodzaj rzeczownika można rozpoznać po rodzajniku, który znajduje się bezpośrednio przed nim: **der**, **die**, **das**. Nie zawsze rodzaj rzeczownika niemieckiego odpowiada rodzajowi rzeczownika polskiego, na przykład polski wyraz *dziewczyzna* (rodzaj żeński) to po niemiecku **das Mädchen** (rodzaj nijaki). Z tego względu rzeczowników niemieckich należy uczyć się z rodzajnikami, np.: **der Name** (*nazwisko*), **die Milch** (*mleko*), **das Wasser** (*woda*).

Rzeczowniki w języku niemieckim pisane są wielką literą, odmieniają się przez liczbę i mogą wystąpić w czterech przypadkach: mianowniku (Nominativ), dopełniaczu (Genitiv), celowniku (Dativ) lub bierniku (Akkusativ).

Przypadek	Liczba pojedyncza (Singular)			Liczba mnoga (Plural)
	Rodzaj męski (Maskulinum)	Rodzaj żeński (Femininum)	Rodzaj nijaki (Neutrum)	
Mianownik (Nominativ) <i>Kto? Co?</i>	der Vater (ojciec)	die Mutter (matka)	das Kind (dziecko)	die Großeltern (dziadkowie)
Wer? Was?	der Kuli (długopis)	die Brille (okulary)	das Buch (książka)	die Brüder (bracia)

Rodzajnika określonego używa się między innymi:

– przed rzeczownikami oznaczającymi osoby lub rzeczy, które są bliżej znane:

Das ist ein Mann.

To jest mężczyzna.

Der Mann ist Arzt.

(Ten) mężczyzna jest lekarzem.

Das Buch von Max liegt hier. *Książka Maxa leży tutaj.*

– przed rzeczownikami, które są poprzedzone liczebnikiem porządkowym lub przymiotnikiem w stopniu najwyższym:

Heute ist der dritte Mai. *Dzisiaj jest trzeci maja.*

Anna ist die beste Studentin. *Anna jest najlepszą studentką.*

– przed nazwami gór, rzek i mórz:

Die Alpen sind sehr schön. *Alpy są bardzo piękne.*

Ich wohne an der Oder. *Mieszkam nad Odrą.*

– przed rzeczownikami typu: **die Welt** (świat), **die Sonne** (słońce), **der Mond** (księżyc):

Die Sonne scheint. *Słońce świeci.*

Rzeczownik z rodzajnikiem nieokreślonym (Das Substantiv mit dem unbestimmten Artikel)

Rodzajnik określony ma swoje odpowiedniki w postaci rodzajnika nieokreślonego:

Przypadek	Liczba pojedyncza (Singular)			Liczba mnoga (Plural)
	Rodzaj męski (Maskulinum)	Rodzaj żeński (Femininum)	Rodzaj nijaki (Neutrum)	
Mianownik (Nominativ) Wer? Was?	ein Vater	eine Mutter	ein Kind	– Großeltern

Rodzajnika nieokreślonego używa się między innymi:

– przed rzeczownikami, o których mówi się po raz pierwszy lub o których nic bliżej nie wiemy:

Das ist ein Mann. *To jest mężczyzna.*

– przed rzeczownikami, które występują po wyrażeniu **es gibt** (jest):

Es gibt einen Konferenzraum in unserer Firma. *W naszej firmie jest sala konferencyjna.*